

Дружествен живот

ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ В БЕРДЯНСЬКУ

Осінь 2018 року виявилася надзвичайно багатю та плідною для Бердянського болгарського товариства ім. Мішо Хаджийського та Бердянського краєзнавчого музею. Протягом вересня і жовтня були проведені значущі заходи, присвячені болгарській культурі та історії, які об'єднали приазовських і бессарабських болгар.

28 вересня 2018 р. у Бердянському краєзнавчому музеї відбулося відкриття Всеукраїнської науково-практичної конференції «Творчість болгарських письменників Бессарабії і Таврії ХХ ст.», присвяченої 100-річчю від дня народження нашого земляка, українського болгариста М.Д. Малярчука.

Ініціатором проведення конференції стала директор музею, голова Бердянського болгарського товариства ім. Мішо Хаджийського Людмила Федорівна Ноздріна за сприяння міської влади та Запорізької ОДА. До музейної зали завітали письменники і перекладачі, науковці та студенти БДПУ, вчителі болгарської мови та історії з сіл Бердянського та Приморського районів, староста села Преслав Приморської ОТГ Т.І. Гогунська, голова Інзівської сільської ради Н.Є. Попова, багаточисельні гості.

Учасників конференції привітали заступник директора Департаменту культури, туризму, національностей та релігій Запорізької ОДА Павло Мяло, голова Асоціації національних товариств Запорізької області Науфаль Хамдані, голова Запорізького обласного болгарського товариства Василь Мітков, голова Запорізького болгарського товариства «Відродження» Олександр Сяров, благочинний Бердянського району, настоятель Свято-Нікольського храму УПЦ Віталій Гогунський, начальник відділу культури міськвиконкому Микола Шостак, головний спеціаліст відділу організаційної роботи та внутрішньої політики виконкому Ігор Зубрицький.

Вітаючи учасників конференції, вони побажали їм творчих успіхів та наснаги, миру, злагоди та згуртованості, відзначили велику роботу болгарської громади у справі популяризації єдності національних культур Запорізького краю. Заступник директора Департаменту культури, туризму, національностей та релігій Запорізької ОДА Павло Мяло відзначив своєчасність та актуальність проведення даної конференції, адже ще й досі широкий загал не знайомий з постатями багатьох болгарських письменників України ХХ ст., творчість яких замовчувалася за радянських часів. Це великий пласт літературної спадщини південної України, який чекає на своє дослідження, видання або перевидання.

Одним з учасників конференції став український письменник-болгарист, член Національного союзу письменників України В.І. Азманов. Присутні мали змогу познайомитися з його книгами, дізнатися про бачення сучасним митцем творчості болгарського письменника Таврії ХХ ст. Мішо Хаджийського.

Талановита, натхненна перекладачка творів болгарських письменників і поетів ХХ-XXI ст. українською мовою Любов Цай з м. Житомира акцентувала увагу присутніх на необхідності відкриття світу нових імен болгарських письменників та поетів та популяризації їхньої спадщини завдяки українським перекладам.

Однією з найвідоміших постатей на літературному обрії Приазов'я є постать Мішо Хаджийського – болгарського письменника і публіциста Таврії, журналіста й активного громадського діяча ХХ ст. У 2016

р. побачило світ видання Л.Ф. Ноздріної «Летописец Таврии», до якого увійшли збірки оповідань письменника «Разлив» (1938 р.) і «Нощите край Лозоватка» (1940 р.). На конференції Людмила Федорівна ознайомила присутніх з рецензією доктора історичних наук, професора, декана історичного факультету ЗНУ В.І. Мильчева на це видання, підкресливши своєчасність перевидання книг.

Особливий акцент під час конференції було зроблено на постаті перекладача-болгариста М.Д. Малярчука з с. Андрівки Бердянського повіту, продемонстровано відеосюжет про відкриття пам'ятної меморіальної дошки цьому визначному вченому на будівлі Андрівської ЗОШ. У доповіді доцента кафедри української мови та славістики факультету філології та соціальних комунікацій БДПУ, кандидата філологічних наук Світлани Корнієнко було висвітлено актуальність дисертації вченого «Іван Франко и българската литература», яку Микола Дем'янович захистив у Болгарії, в м. Софії, в 1963 р. Старший науковий співробітник Бердянського краєзнавчого музею Кристина Петрина розповіла про основні віхи життєвого і творчого шляху земляка.

Творчість маловідомих письменників та

поетів Приазовського краю була розкрита у доповідях вчителів шкіл Бердянського та Приморського районів. Вчитель болгарської мови Андрівської ЗОШ І-ІІІ ст. Бердянського району В.І. Кірбабіна розповіла про самотність творів болгарського письменника ХХ ст. з с. Андрівки Бердянського повіту Д.Х. Маджарова, а вчитель історії Інзівської ЗОШ І-ІІІ ст. Приморського району М.М. Чикало познайомила учасників свята із забутим болгарським таврійським поетом Іваном Гедіковим. Матеріали розвідки вчительки отримали уточнення та доповнення у розповіді мешканки с. Преслав, пенсіонерки-історика В.Ф. Гогунської, присутньої на конференції. Безцінні спогади Валентини Федорівни викликали безліч емоцій у гостей та щире бажання відшукати збірку віршів Івана Гедікова «Стихове», яку неодмінно мають побачити нащадки, усі шанувальники неперевершеної ліричної болгарської поезії.

Важливо, що творча спадщина талановитих, але ще й досі невідомих широкому загалу митців приазовського краю не «канула в Лету», а потроху починає виринати з небуття. Так, у минулому році учениця 11 класу Азовської ЗОШ І-ІІІ ст. Діана Георгієва здобула призове місце серед

Азовської школи Світлана Чемагіна. Вона із задоволенням презентувала конкурсну роботу на конференції.

Дослідження професора, доктора філологічних наук з м. Києва Ельзи Стоянової (заочна форма доповіді) та студентки БДПУ Є. Курочки були присвячені постаті найпродуктивнішого болгарського письменника Таврії ХХ ст. Миколи Фуклева. Багатьох зацікавила ґрунтовна, цікава доповідь голови Приморського районного болгарського культурно-просвітницького товариства «Співдружність» Степана Намлієва про непересічну особистість визначного земляка – Олександра Кеткова з с. Зеленівки Андріївського повіту. За життя Олександр Дмитрович став визначним літературознавцем, журналістом, публіцистом, перекладачем, заслуженим працівником культури УРСР. У 2017 р. в селі Радоловка Приморського району болгаристу-культурологу було встановлено пам'ятну меморіальну дошку.

Дізнались учасники конференції і про болгарських письменників Коларівського району першої половини ХХ ст. з доповіді наукового співробітника Приморського краєзнавчого музею О.М. Нікульчі. Згадали, звичайно, і про багатий болгарський фольклор (доповідь студентки БДПУ І.В. Годлевської на тему «Песните на бердянските българи: характеристика на сборника на Ат. Варбански»). Цікаві й різнопланові матеріали конференції буде видано окремою збіркою.

Протягом дня у музейній залі лунала колоритна, самотня болгарська мова, автентична болгарська пісня у виконанні студенток, членів Культурно-інформаційного центру болгаристики «Кирилиця» БДПУ. Наприкінці плідного, багатого на відкриття та творчі зустрічі дня всі учасники висловили спільне побажання – конференція повинна стати традиційною, єднати якомога більше шанувальників болгарської літератури, історії та культури!

Кристина ПЕТРИНА, старший науковий співробітник БКМ, член Бердянського болгарського товариства ім. Мішо Хаджийського

